

Àmbit a desenvolupar per part del govern	Fer de cada centre un centre de Qualitat	
Línies d'actuació dels ST	Compromís amb l'èxit educatiu. <i>Que els responsables dels ST donin resposta a les necessitats del territori (centres i municipis) com als serveis centrals establint criteris de forma global o singular.</i>	
Objectiu SE	1. Contribuir a la millora i desenvolupament dels centres educatius	Ponderació: 100%

Activitat: LA ROMÀNICA – EDUCACIÓ I CULTURA

Responsables	Adrián Ortiz Mera (Professor de Física i Química, i Tecnologia)	
Descripció	L'Institut Públic La Romànica ha treballat i treballa per la inclusió de la cultura popular dins del currículum escolar amb la finalitat d'emprar els avantatges que aquest fet implica a l'hora d'educar en valors i de millorar el treball en equip. Al llarg del curs 2017-2018 s'ha anat treballant i confeccionat tot de sinergies entre professorat, alumnat i famílies per tal d'apropar la Cultura Popular al centre educatiu.	
Finalitat	<p>El projecte cultural té diversos objectius que podem classificar entre generals i específics.</p> <p>Com a objectius generals:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Fomentar l'associacionisme entre el jovent a través de la cultura popular. 2.- Afavorir la cohesió social entre les i els joves del centre educatiu. 3.- Treballar per la igualtat. 4.- Posar en valor la cultura popular en el marc de possibles activitats fora de l'aula. 5.- Conèixer les diferents expressions culturals que tenim al nostre entorn i al nostre abast [Barberà, Barcelona, Catalunya]. 6.- Treballar a l'aula d'una forma diferent, emprant en tot moment les metodologies competencials i contextualitzant amb quelcom de l'entorn de l'alumnat. <p>Com a objectius específics:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Confeccionar tres capgrossos que formaran part del patrimoni immaterial de l'Institut i per tant en conseqüència de la població de Barberà i del patrimoni immaterial de Catalunya. 2.- Dotar el centre educatiu de les eines i materials necessaris per crear una colla de Ball de Bastons. 3.- Celebrar un Sant Jordi amb expressions culturals pròpies del centre. 4.- Implicar l'alumnat en la celebració d'actes més enllà de la Diada de Sant Jordi i participant d'aquesta manera en actes com les graduacions de 4t d'ESO que es fan al teatre municipal de la ciutat. 5.- Participar en la Trobada de les Escoles Bastoneres de Sabadell [divendres 11 de maig] i en la Trobada Bastonera Infantil de Catalunya [Salou, dissabte 2 de juny]. 	

	<p>6.- Crear lligams i convenis de col·laboració amb les entitats de la població com el Ball de diables de Barberà i la Colla de Geganters i Grallers de Barberà del Vallès. <i>Com a resultat, aquesta darrera colla vingué amb els capgrossos de protocol a fer l'homenatge i apadrinament als capgrossos de l'institut.</i></p> <p>Tot plegat amb una finalitat inherent en el moment de practicar cultura popular entenent aquesta com una eina transformadora que ens permet treballar de forma simultània valors com la integració, la cohesió, la no discriminació, la no-violència, el treball en equip, el civisme, la cooperació, la democràcia, el diàleg, la dignitat, l'esforç, la generositat, l'honestedat, el saber estar, la sinceritat i la solidaritat.</p>
Agents implicats	<p>En definitiva, totes som agents implicades. Sense la col·laboració activa de l'equip docent i l'equip directiu al complet no haguera estat possible dur a terme aquest projecte. Amb tot, cal destacar la implicació del Departament de Visual i Plàstica en l'elaboració dels capgrossos, la col·laboració de l'equip d'Educació Física i l'AMPA amb la cessió d'espais i materials, i la complicitat de l'equip directiu a l'hora d'organitzar els assajos i actes necessaris.</p> <p>A més, cal esmentar [com s'ha fet ja anteriorment] la plena predisposició de les colles de Ball de diables i dels Geganters i Grallers de Barberà del Vallès, però també de les colles de Bastoners de Terrassa i Bastoners de Sabadell.</p> <p>Per últim però no menys important, també s'ha d'anomenar a la Coordinadora de Ball de Bastons de Catalunya qui ha cedit tot el material necessari per a la colla de Ball de Bastons - així com l'assessorament oportú- i al compositor i músic Joan Macias Bonet [Salou] qui ha compost i interpretat les músiques associades al patrimoni cultural del centre.</p>
Destinataris	<p>El projecte s'adreça a tota la comunitat educativa, sense excepcions. Les participants -de forma directa o indirecta- som totes les persones que conformem la comunitat educativa del centre educatiu en qüestió. Equip docent i alumnat és participant actiu de la proposta, doncs són qui executen les danses, confeccionen el patrimoni o representen l'institut en els diferents actes. Amb tot, les famílies també són destinatàries de l'activitat doncs tot i no participar dins de les diferents dinàmiques, sí són part del públic assistent o fins i tot són part indispensable a l'hora d'organitzar actes fora del que seria l'horari lectiu.</p> <p>Aquest projecte, amb les diferències i canvis que foren necessaris aplicar, es pot dur a terme en qualsevol altre centre educatiu perquè està pensat per reproduir-se en qualsevol població o zona de Catalunya, amb l'única condició que s'ha d'adaptar per tal de donar resposta a les necessitats de cada centre educatiu [tenint en compte els recursos logístics, econòmics però sobretot humans en cada cas].</p>
Metodologia (organitzativa i d'execució)	<p>Primer de tot, caldria fer una mica d'investigació sobre quines branques de la cultura popular hi ha al municipi (o municipis propers) per tal de cercar sinergies amb les seves entitats. A partir d'aquest moment, cal diferenciar les dos vessants que té aquest projecte: dins de l'aula [assignatura] i fora d'aquesta.</p>

Quan parlem de portar el projecte dins de l'aula significa que cada docent tria com contextualitzar dins la seva matèria i d'aquesta manera apropar a l'alumnat a la cultura popular del seu entorn. Aquesta part pot ser consensuada per tot el departament o feta individualment per un docent. En aquest sentit, podem treballar la cultura popular en matèries tan diverses com són Visual i Plàstica, Música, Educació Física, Tecnologia i Física i Química. Enguany podem parlar d'exemples com el projecte del 2n trimestre de 1r de l'ESO on l'alumnat ha de confeccionar un tríptic amb l'ús de la informàtica i on s'ha incentivat la recerca de la cultura del municipi o de Catalunya; donant com a resultat una gran quantitat de tríptics i recerques d'investigació amb informació que l'alumnat desconeixia prèviament. Un altre exemple és un cas pràctic de com tractar i estudiar el temari de Forces i Pressió a 2n d'ESO, on l'alumnat ha pogut aplicar els seus coneixements a casos pràctics relacionats amb el Ball de Pastorets executat a diverses poblacions de Catalunya (la més propera a Terrassa). També podríem parlar de la confecció de capgrossos, de l'ús de partitures del cançoner popular, i altres exemples de diverses assignatures. La temporització es pot adaptar tant com es vulgui i pot anar des d'una setmana dedicada exclusivament a l'activitat a tot el curs si es volgués. En cap cas és abandonar el temari establert al currículum si no que l'adaptes i el contextualitzes per treballar totes dues parts a l'hora. A més, estan els treballs de trimestre que poden ser enfocats en aquesta direcció i que animen a l'alumnat a fer recerca i a interaccionar amb el seu entorn. De nou, però, la temporització pot pactar-se en tot moment i pot canviar-se en cas de necessitat en qualsevol trimestre. Enguany, però, aquesta metodologia s'ha fet durant tot un trimestre en el cas de Visual i Plàstica i durant tot el curs en les assignatures de Tecnologia i Física i Química [a les aules i nivells on impartia classe el professor responsable del projecte].

En el moment que duem a terme el projecte fora de l'aula, ja estem parlant de la part pràctica i complexa de la proposta. A partir d'aquí, cal tenir establert quin alumnat participa en l'activitat i quin no. Tot es fa de forma voluntària i per tant es fa en hores de pati, hores lliures, hores fora de l'horari lectiu i sense esperar cap tipus de "recompensa" en la nota donat que, de fet, el professor responsable de l'activitat no té per què impartir classe a tot l'alumnat participant. Es busca incentivar a l'alumnat a participar, ensenyant i mostrant com poden relacionar-se amb altres, quines activitats poden acabar fent i en definitiva com de bé s'ho poden passar. Si a primera instància no surt ningú, sempre es pot recórrer a fer una prova o assaig de tot plegat dins d'assignatures que sí podrien avaluar-ho de forma puntual com són Música i Educació Física, o fins i tot com activitat de Tutoria. La idea és que l'alumnat de diferents cursos i classes s'uneixi per fer un sol grup que farà les diferents propostes culturals pel centre educatiu. Si han pogut fer abans un petit taller aprofitant les festivitats del primer trimestre com són la castanyada o les activitats prèvies a Nadal, sempre és de gran ajuda i ja és un bon moment per implicar el teixit associatiu de la població. Un cop fixades les expressions culturals que es treballaran i assajaran amb aquest grup d'alumnes, es cerquen els recursos necessaris per executar-ho, sigui demanant la col·laboració de les entitats de la ciutat o al voltant [si n'hi ha] o fent una compra per part del centre. Amb tot, sempre es recomanarà fer aquesta darrera opció per tal de dotar a l'institut del material

	<p>necessari per fer-ho sense dependre de la logística de cap col·lectiu extern i pensant que una vegada s'ha adquirit el material, si es cuida bé pot durar anys i generacions. La temporització, novament, és flexible i ens permet triar-la en funció de les nostres necessitats. La pregunta aquí és quina és l'aposta que es fa i amb quines finalitats. El nostre centre ha dedicat els tres trimestres a treballar aquest projecte fora de l'aula. Primerament va començar amb els tallers de Nadal i tot seguit va dedicar tot el segon trimestre a confeccionar els capgrossos, a la vegada que des de finals de març fins a finals de curs es van succeir tot d'assajos diaris o setmanals per preparar l'alumnat per les actuacions que anirien sortint. S'ha de tenir en compte que al ser una sola persona qui porta aquesta part, no calen reunions entre responsables però sí coordinació amb l'equip docent perquè dies abans de les actuacions sempre calen fer repassos i assajos generals que s'acaben fent aprofitant algunes hores dins de l'horari lectiu com les de tutoria. Per aquest motiu, sí que cal que hi hagi una implicació i una aposta com a centre per adaptar-nos a aquestes necessitats prèvies a les actuacions.</p>
<p>Recursos</p>	<p>En el nostre cas, enguany hem necessitat els materials necessaris per confeccionar els tres capgrossos (diaris, pintura, cola, etc.) i bastons per fer les danses. A més, s'ha apostat per dotar a l'alumnat de part del vestuari oficial que es porta tradicionalment i s'han adquirit faixes i mocadors pels i les dansaires. La resta de danses com les sardanes i ball folk no han requerit cap altre material. Totes tres activitats, però, han necessitat música que acompanyi les danses i s'ha optat per fer-ho real i en directe amb la participació de músics. L'alternativa però, és assequible i de fàcil accés com és un equip de música i les cançons gravades o descarregades d'internet (en cas de no tenir-ne de pròpies).</p> <p>Pel que fa a les danses implicades en totes les propostes, es necessita un professional o expert o membre actiu d'aquestes danses per tal d'ensenyar a la gent implicada. Amb tot, aquest escull es soluciona amb cursos de formació per part del professorat interessat o bé sent autodidacta amb les diferents mostres que hi ha per internet de com fer les diferents coreografies. En el nostre cas, hem tingut persones que dediquen part del seu temps a les diferents expressions culturals i per tant no ha requerit cap recurs extra que el nostre propi professorat.</p>
<p>Actuacions</p>	<p>Tot i estar explicades a l'apartat de metodologia, podem resumir-les en:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Tallers a les festivitats importants Temporització: Un mínim d'una hora (millor dues si hi ha diversos torns) per festivitat ✚ Introduir i treballar els conceptes a l'aula. Temporització: En funció de la matèria ✚ Assajos en hores lliures. Temporització: Una hora per setmana i tipus de cultura ✚ Actuacions pròpiament on s'executen les diferents coreografies i danses. Temporització: En funció de l'actuació.

Instruments de recollida d'evidències	<p>Primer de tot, es parla i s'entrevista amb l'alumnat participant per valorar si ha agradat o no, què canviarien i com continuarien el projecte.</p> <p>A continuació, es parla amb l'equip docent de tot el centre per tal de saber la rebuda que ha tingut i si es vol continuar endavant amb el projecte, sumant encara més agents implicats.</p> <p>Finalment, es parla amb les entitats i persones que han vist el projecte des d'una perspectiva més externa i valorar com es rep des de fora tota aquesta feina. En aquest punt, i acabat el curs, diversos agents culturals i personalitats del món de l'ensenyament han reconegut la feina feta pel centre educatiu i ha acabat esdevenint un referent a nivell nacional d'aquesta iniciativa.</p>
--	---

AVALUACIÓ DE L'ACTIVITAT			Criteri èxit	Grau assoliment	Mitjana	Evidències
INDICADORS	Grau aplicació	<ul style="list-style-type: none"> En quina mesura hem fet les actuacions previstes? Hem fet totes les actuacions proposades? 	100%	100%	100%	- Cal dir que en ser un projecte totalment nou, innovador i trencadís, ha rebut una gran acceptació i rebuda per part de la comunitat educativa del centre però també per la societat no només del municipi sinó que també d'altres zones de Catalunya. S'han fet més actuacions de les previstes i ha tingut un impacte social i mediàtic que no s'esperava inicialment. En aquesta primera edició, cal dir que les mitjanes surten amb 100% perquè s'han superat totes les expectatives.
	Qualitat execució	<ul style="list-style-type: none"> En quina mesura ho hem fet de la manera que havíem acordat? 	100%	100%	100%	
	Grau impacte	<ul style="list-style-type: none"> En quina mesura hem aconseguit la finalitat pretesa? 	100%	100%	100%	
VALORACIÓ QUALITATIVA						
Grau aplicació		<p>Per resumir aquest punt, només cal donar una ullada al material gràfic relacionat amb el projecte [molt del qual es pot trobar publicat en diversos mitjans de comunicació que s'han fet ressò de les diferents accions que han fet les persones implicades en aquest projecte durant el curs] i amb el fet que el mateix alumnat s'ha autogestionat i ha pres la decisió de crear la Colla Bastonera Les Romanes la qual continuarà lligada a l'institut però també farà assajos i actuacions externes a aquest per tal de fomentar l'associacionisme amb la resta de jovent de la població [exalumnes incloses].</p>				

Qualitat execució	S'han respectat els tempos i de fet s'ha hagut d'allargar el calendari perquè s'han esdevingut més actuacions de les que s'havien previst però per demanda per part de l'alumnat mateix o per part d'altres entitats o administracions alienes al centre.
Grau impacte	<p>L'alumnat implicat ha arribat a una trentena sense comptar l'alumnat que ha confeccionat els capgrossos de l'institut. S'ha aconseguit formar una colla de capgrossos i una colla de Ball de Bastons, a més d'ensenyar balls com la sardana i altres coreografies tradicionals de la terra. A més, les mateixes famílies de l'alumnat han acabat participant en activitats externes al centre educatiu però lligades a aquest projecte. Aquest fet ha estat determinant per rebre una gran acollida final per part d'aquestes.</p> <p>Cal destacar que s'han recollit evidències de com ha ajudat aquest projecte a la cohesió social dels grups classe. En paraules de diferents famílies de la classe de 1r d'ESO D i sintetitzades i compartides per la seva tutora, al mes d'haver iniciat els assajos constants per preparar les activitats de Sant Jordi i les propostes posteriors, la comunicació i l'actitud de l'alumnat participant va millorar considerablement a casa i a l'aula, fins al punt de rebre comentaris positius per part de les famílies que venien al centre per preguntar com havia sorgit aquest projecte i fins al punt de notar en aquesta tutoria una cohesió i integració millorada pel fet que la meitat de l'alumnat d'aquesta participava activament en el projecte de cultura popular.</p>

OBSERVACIONS I PROPOSTES DE MILLORA

Com a observacions, destacar que hi ha molt material gràfic de tot el projecte -part del qual ha estat publicat en diversos mitjans de comunicació interns i externs al centre- i que se'n farà una petita mostra el dia de la presentació i defensa del projecte.

Com a proposta de millora, caldria plantejar-se que si hi ha un alumnat implicat i es vol ampliar la proposta, veure com es podria encabir una assignatura optativa que es dediqués a la cultura popular o veure com gestionar el fet que hi ha hagut setmanes que el docent responsable o l'alumnat implicat ha hagut de dedicar varies hores del seu temps lliure.

A tenir en compte:

- *Comprovar la relació que té l'activitat amb l'estratègia. Valorar la rellevància. Analitzar el grau de precisió i mesurabilitat.*
- *Els indicadors han de ser precisos, si costa que ho siguin, potser caldrà revisar les actuacions.*
- *Incorporar si es pot indicadors de grau de satisfacció de professorat i famílies*